

Socialpedagog

-

Natur och ledarskap

**Lokal utbildningsplan för
Gamleby folkhögskolas
socialpedagogutbildning**

**Gamleby
folkhögskola**

Gamleby folkhögskola har snart 50 år bedrivit utbildning i socialt arbete. Våra utbildningar kännetecknas av tradition, professionella och engagerade lärare, välutrustade lokaler och tillgång till en fantastisk utemiljö. Vi använder naturen som ett medel för att sikta mot målet: Att utbilda professionella. Socialpedagogutbildningen blev ett nytt tillskott från och med hösten 2022. Målet är socialpedagoger som behärskar ledarskap, kommunikation, samarbete och metoder för framgångsrik coaching i förändringsarbete och utveckling av verksamheter.

Innehållsförteckning

1. Inledning	3
Yrkesutbildningen av socialpedagoger	3
Socialpedagogens yrke och uppgift	4
2. Lokal utbildningsprofil	4
Pedagogiska utgångspunkter	5
Arbetsformer och studeranderätt	5
Utbildningsmål, examination och utbildningsbevis	6
Examination	6
Utbildningsbevis	6
Antagning årskurs 2	7
3. Utbildningsområden och kurser	7
Utbildningsområde 1 - Etik och värdegrund inom socialt välfärdsarbete	8
Utbildningsområde 2 - Det sociala arbetets organisation, lagstiftning och dokumentation	9
Utbildningsområde 3 - Samhällsvetenskap för socialpedagoger	9
Utbildningsområde 4 - Psykologi för socialpedagoger	9
Utbildningsområde 5 - Socialpedagogik	9
Utbildningsområde 6 - vetenskapsteori, metod och fördjupningsarbete	9
Utbildningsområde 7 - Lärande i Arbete (LiA)	9
Utbildningsområde 8 - Natur och ledarskap	9
Kurser	9
5. Utbildningsråd och utvecklingsarbete	13

1. Inledning

Detta dokument utgör utbildningsplanen för socialpedagogutbildningen på Gamleby folkhögskola. Socialpedagogutbildningen på Gamleby folkhögskola är i sig en socialpedagogiskt orienterad utbildning med en utbildningsprofil av *Natur och ledarskap*, med ett genomgående fokus på situationsanpassat ledarskap i förändringsprocesser där den hjälpbehövandes lärande är drivkraft. Utbildningen är 80 veckor, platsbunden heltid över fyra terminer.

Utbildningsplanen fungerar som ett instrument för planering, presentation och utvärdering av utbildningen. För dig som studerar till socialpedagog på Gamleby folkhögskola är denna utbildningsplan en viktig studiehandledning som ger möjligheter till inblick och delaktighet under utbildningen. Till grund för denna utbildningsplan ligger intresseorganisationen BALSAM:s gemensamma utbildningsmål och områden samt policydokument avseende kunskap, färdighet och kompetens utbildningen avser förmedla. Denna utbildningsplan är ett levande dokument som uppdateras i takt med att utbildningen utvärderas och utvecklas.

Yrkesutbildningen av socialpedagoger

Vår socialpedagogutbildning är en tvåårig eftergymnasial yrkesutbildning förlagd till folkhögskola. Utbildningen förutsätter grundläggande behörighet för högskolestudier eller motsvarande. Lämplighet för utbildningen och yrket är meriterande och styrks genom vitsord och relevant erfarenhet. Den vilar på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och förankras i deltagarnas egen livsvärld och rådande samhällsdebatt. Utbildningens genomförande formas av folkhögskolans tradition genom upplevelse, gestaltning, analys, praktik och teori. Folkhögskolan är en del av den fria och frivilliga folkbildningen. Folkhögskolans övergripande bildningsmål gäller också för den tvååriga yrkesutbildningen av socialpedagoger.

Statens stöd till folkbildningen har till syfte att:

1. Stödja verksamhet som bidrar till att stärka och utveckla demokratin.
2. Bidra till att göra det möjligt för en ökad mångfald människor att påverka sin livssituation och skapa engagemang att delta i samhällsutvecklingen.
3. Bidra till att utjämna utbildningsklyftor och höja bildnings- och utbildningsnivån i samhället.
4. Bidra till att bredda intresset för och öka delaktigheten i kulturlivet.

Socialpedagogens yrke och uppgift

Den pedagogiska uppgiften i det sociala arbetet handlar om att hjälpa den enskilde att hitta sin väg. Socialpedagogens arbetsfält består av möten med människor i olika livssituationer och därför utgör metoder för att stötta människor i sina egna förändringsarbeten en stor del av yrkeskompetensen.

Socialpedagogik kan på denna individnivå sägas vara ett begrepp som kopplar ihop lärande och delaktighet och fokuserar på samspel och interaktion mellan människor. Socialpedagoger arbetar för att ge människor verktyg, färdigheter och kvalifikationer i syfte att öka integrationen i samhällets olika gemenskaper. Öppenhet och förståelse för de människor socialpedagogen möter är viktiga förutsättningar i arbetet.

Vad socialpedagoger kan arbeta med och var de arbetar har utvecklats mot allt bredare uppdrag och arbetsfält. Det är inte endast i det konkreta arbetet med den hjälpbehövande som socialpedagoger har sin funktion. Uppdraget innebär även att socialpedagoger ska vara behjälpliga att utveckla sina verksamheter på både organisation-, grupp- och individnivå, sett till förutsättningar och samverkan för verksamheten.

2. Lokal utbildningsprofil

Ett av skälen till att vi på Gamleby Folkhögskola startade socialpedagogutbildning 2022 var att möta lokal efterfrågan och bredda vårt utbud av yrkesutbildning formad av den speciella miljö som folkhögskolan kan erbjuda. Deltagarnas möjlighet att växa i möten med människor och att ingå i sociala sammanhang är betydelsefullt i vår ambition med utbildningen. Socialpedagogutbildningen på Gamleby folkhögskolas lokala utbildningsprofil är *Natur och ledarskap*, med ett genomgående fokus på ledarskapsutveckling.

Ända sedan starten av fritidsledarutbildningen 1974 har utbildningen varit sin friluftslivs- och hälsoprofil trogen. Genom åren har vi på Gamleby folkhögskola byggt upp ett kunnande inom detta område vilket har lett till utvecklandet av socialpedagogutbildningens profil, *Natur och ledarskap*. Våra yrkesutbildningar lockar deltagare från hela Sverige med goda möjligheter till framtida anställning, vilket årliga uppföljningar av våra kursdeltagare visar.

Gamleby folkhögskola ligger mitt i den småländska naturen, i Tjust skärgård. Här finns unika möjligheter till mångfacetterade naturmöten och friluftsupplevelser. Med friluftslivet som metod, vill vi utbilda socialpedagoger som bemöter människor salutogent och kan vägleda andra i förändringsbehov mot en hälsosam livsstil.

Socialpedagogutbildningens profil omfattar många dagar och veckor med inriktning mot friluftsliv, ledarskap och hälsa. Natur, friluftsliv, ledarskap, miljö och hälsa är ett integrerat perspektiv i utbildningens alla delar.

Pedagogiska utgångspunkter

På Gamleby folkhögskolas socialpedagogutbildning genomsyras undervisningen av följande pedagogiska grundsyn:

- Den studerande är vuxen och myndig och har frivilligt sökt till utbildningen. Deltagaren är motiverad och förväntas ta stort eget ansvar för sitt lärande.
- Varje studerande är unik och en positiv tillgång för gruppen.
- Variationer av undervisningsmetoder och examinationsformer främjar lusten att lära och stimulerar de studerandes inläring genom att olika intelligenser aktiveras.
- Personlig utveckling och varaktig inläring främjas genom upplevelsebaserat lärande.
- Vi hjälps alla åt för skapa ett positivt inlärningsklimat där acceptans, respekt och tillit är grundläggande byggstenar.
- Den personliga utvecklingen är en viktig del av utbildningen och ska stödjas av såväl lärare som studiekamrater.
- Vi uppmuntrar ett lyssnande och stödjande ledarskap som bygger på värderingar om alla människors lika värde, oavsett kön, etnicitet eller sexuell läggning.
- Kunskapen som de studerande möter under utbildningen ska vara aktuell och yrkesrelevant.
- Utbildningen ska vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet samt förankras i de studerandes egen begreppsvärld och livssituation.
- Utbildningens kurser och moment ska vara upplagda för att förbereda studerande för yrkeslivet.

Arbetsformer och studeranderätt

För att inspirera till olika arbetssätt i en framtida anställning som socialpedagog eftersträvas i socialpedagogutbildningen en mångfald av arbetssätt, enskilt eller i grupp, teoretiskt eller praktiskt vid både kunskapsinhämtning och redovisning. Det är viktigt att klargöra de olika delmålen vid uppstarten av en ny kurs.

Vår strävan är att socialpedagoger på utbildningen har möjlighet att påverka arbetssätt och arbetsformer så att kursernas lärandemål uppnås. Kursdeltagarnas synpunkter är centrala för att ständigt utveckla verksamheten. Utvärdering genomförs efter varje avslutad delkurs, alternativt efter olika genomförda delmoment i olika kurser. Klassråd genomförs regelbundet som en del i demokratiarbetet.

Kursdeltagares rättigheter och skyldigheter regleras av Gamleby folkhögskolas studeranderättsliga regelverk då de deltar i socialpedagogutbildningen i egenskap av deltagare på folkhögskolan.

Utbildningsmål, examination och utbildningsbevis

Examination

Kraven för godkänt samt aktuella examinationsformer finns beskrivna under respektive kursbeskrivning (bilaga 1). I kursbeskrivningen finns några metoder beskrivna för vissa obligatoriska moment (tex deltagande på fjällveckan eller aktivt deltagande på funktionsvariationsveckan). Varje kurs innehåller obligatoriska moment och uppgifter vilka lärare och kursdeltagare gemensamt ska gå igenom vid kursstart. Om kursdeltagare missar eller inte blir godkänd på obligatoriska moment och uppgifter blir detta rester. Lärare ska löpande meddela kursdeltagare när en rest uppkommer, varefter det är kursdeltagares eget ansvar att hålla kontakt med lärare och komplettera för godkända genomföranden.

Aktivt deltagande innebär även att deltagare ska engagera sig i sin utbildning genom att förbereda sig inför, delta i och efterbearbeta utbildnings- och undervisningstillfällen enligt överenskommelser i klassen eller lärarinstruktioner relativt utbildningsmål i utbildnings- och kursplan.

För kursdeltagare som efter utbildningens slut saknar godkända genomföranden i något utbildningsmoment finns möjlighet att slutföra utbildningen i efterhand. En sammanfattande kompletteringsuppgift som ersätter enskilda rester tas fram av lärarlaget. Denna sammanfattande uppgift tjänar till att fånga in olika aspekter av kompletteringsbehov relativt utbildningens samtliga huvud- och delområden och kommuniceras med deltagaren. Utbildningsbevis för socialpedagog utfärdas efter att utbildningens samtliga huvud- och delområden är godkända. Tid för komplettering kommuniceras i samband med att uppgiften delas ut. Möjligheten för den enskilde deltagaren att ta examen kommuniceras fortlöpande med lärare.

Efter godkänd genomgång av utbildning utfärdas *utbildningsbevis från folkhögskola* under förutsättning att godkänt resultat uppnåtts i samtliga kurser, projekt och genomföranden genom aktivt deltagande. Vid dokumenterade inlärningsproblem, som till exempel dyslexi, kan alternativa examinationsformer erbjudas genom överenskommelse med respektive ansvarig lärare.

Antagning årskurs 2

Den första tiden av utbildningen studerar fritidsledare och socialpedagoger tillsammans. I slutskedet av tiden med de gemensamma kurserna i årskurs 1 har deltagarna möjlighet att ändra sitt val av utbildning inför den första praktikperioden och årskurs 2. Förfarandet gör att lärarlag kan stämma av deltagarnas studiesituation och möjligheter att slutföra utbildningen.

Gamleby folkhögskola har genom likartad inriktning för fritidsledarutbildning och socialpedagogutbildning möjlighet att låta fritidsledare med utbildningsbevis från Gamleby

folkhögskola komplettera sin fritidsledarutbildning för en socialpedagogexamen. Antagning sker i mån av plats då deltagarna redan antagna på utbildningen har förtur.

Kursinnehåll mellan fritidsledarutbildningen och socialpedagogutbildningen gör att ett fritidsledarutbildningsbevis inte får vara äldre än fem år. Utan att särskild bedömning behöver göras.

I det fall den sökande har en äldre fritidsledarutbildning eller en utbildning från annan folkhögskola ska den sökande på anmodan själv kunna uppvisa den lokala utbildningsplanen för sin genomförda fritidsledarutbildning. Den utbildningsplanen ligger till grund för socialpedagogläroplanens bedömning om genomförd utbildning kan valideras dvs. haft motsvarande innehåll de kurser som hör till årskurs 1 i denna utbildningsplan för specialpedagogutbildningen Gamleby folkhögskola.

Då det utbildningsinnehåll som den sökande tidigare tagit del av behöver vara aktuellt vid kursstart genomförs ett särskilt samtal vid antagningsprocessen. Samtalet syftar till att undersöka om den sökande har tillräckliga kunskaper relativt kurserna: *Psykologi grundkurs - utvecklingspsykologi, Människa och samhälle, Pedagogik, förändringsarbete och lärande, Livsstil och empowerment, Psykosocial utsatthet och psykiatri, Ledarskap och kommunikation* samt *Hälsa och metodik*. Dessa kurser läser fritidsledare och socialpedagoger gemensamt under årskurs 1 på Gamleby folkhögskola.

Kursdeltagare följer socialpedagogutbildningen från det att fritidsledare och socialpedagoger avslutat gemensamma kurser under termin 2. Efter antagning sker ett antal distanstreffar med inlämningsuppgifter för att komma ifatt socialpedagogutbildningens termin ett och två och grunda för samsyn inför årskurs 2 av socialpedagogutbildningen. Yrkeserfarenhet utgör underlag för att kunna validera yrkeskunnande och tillgodoräkna kursen LiA 1. Mer omfattande arbetslivserfarenhet är meriterande.

3. Utbildningsområden och kurser

Socialpedagogutbildningen förhåller sig till intresseorganisationen BALSAM:s normerande utbildningsområden med målsättningar avseende kunskaper, färdigheter och kompetenser antagna av föreningen den 2022-10-22 (socialpedagog.nu). Följande avsnitt med utbildningsområden bygger på originaltext av BALSAM kompletterad med socialpedagogutbildningens egna kurser. Utbildningens profil återspeglas i samtliga kurser men återges även i särskilt *utbildningsområde 8, Natur och ledarskap*.

Utbildningsområde 1 - Etik och värdegrund inom socialt välfärdsarbete

Inom utbildningsområdet ligger tonvikten på utveckling av personliga tanke- och handlingsmönster. Utvecklingen ska ske i förhållande till den värdegrund och de perspektiv som är viktiga i det sociala arbetet. Inom området identifieras målgrupperna för det sociala arbetet. Utöver det problematiseras processen och terminologin som används för att konstruera en målgrupp. Deltagaren får insikt om och utvecklar sin förmåga att praktisera det sociala arbetets värdegrund. Deltagaren utvecklar sin förmåga till självinsikt, empati och reflektion. Vidare utvecklar deltagaren sin förmåga att möta andra på ett inkluderande sätt med förståelse för individers olikheter.

Kunskap. Efter avslutat utbildningsområde har deltagaren kunskaper om:

- Yrkesetik
- Värdegrund

Färdigheter. Efter avslutat utbildningsområde kan deltagaren:

- Problematisera och diskutera yrkesrelaterade situationer från olika etiska perspektiv

Kompetens. Efter avslutat utbildningsområde har deltagaren kompetens att:

- Bemöta andra med respekt och empati inom ramen för socialt arbete
- Självständigt resonera om etiska dilemman inom socialt arbete

Utbildningsområde 2 - Det sociala arbetets organisation, lagstiftning och dokumentation

Inom utbildningsområde 2 diskuteras och analyseras det sociala arbetets roll i välfärdssamhället från olika perspektiv. I utbildningsområdet får deltagaren förståelse för att det sociala arbetets organisation och arbetssätt är i ständig utveckling. Deltagaren utvecklar en förmåga att förhålla sig kritisk till verksamheters organisation och metoder. I utbildningsområdet ingår kunskap om lagstiftning och styrdokument som är relevant för yrket. Deltagaren får kunskaper om vilka krav som lagstiftningen ställer på dokumentation inom socialpedagogens olika arbetsområden.

Kunskaper. Efter avslutat utbildningsområde har deltagaren kunskaper om:

- Olika modeller för att organisera socialt arbete
- Relevant lagstiftning
- Dokumentation

Färdigheter. Efter avslutat utbildningsområde kan deltagaren:

- Lösa enklare juridiska problem kopplade till yrket
- Dokumentera socialt arbete i enlighet med gällande lagstiftning

Kompetens. Efter avslutat utbildningsområde har deltagaren kompetens att:

- Självständigt arbeta i enlighet med den lagstiftning som styr socialt arbete
- Självständigt dokumentera socialt arbete i enlighet med gällande lagstiftning

Utbildningsområde 3 - Samhällsvetenskap för socialpedagoger

Utbildningsområde 3 innehåller för utbildningen relevanta samhällsvetenskapliga ämnen som exempelvis sociologi och kriminologi. Utbildningsområdet syftar till att ge kunskaper i hur sociala strukturer påverkar människors förutsättningar för att inkluderas i samhället. Genom fördjupning i samhällsvetenskapliga teorier, begrepp och empiri hjälps den blivande socialpedagogen att förstå hur strukturer påverkar människors handlingsutrymme. Samhällsvetenskap används för att problematisera socialt arbete som enbart fokuserar på individnivå utan att ta hänsyn till den sociala kontexten. I utbildningsområdet studeras också offentlig förvaltning med syfte att öka socialpedagogens förmåga att vägleda andra i samhället.

Kunskaper. Efter avslutat utbildningsområde har deltagaren kunskaper om:

- Samhällsvetenskapliga begrepp och teorier
- Processer i den offentliga förvaltningen

Färdigheter. Efter avslutat utbildningsområde kan deltagaren:

- Använda samhällsvetenskap för att resonera om hur individer påverkas av strukturer
- Tänka kritiskt kring samhällsvetenskapliga frågor och formulera åsikter som underbyggs av empiri
- Lösa uppgifter som går ut på att vägleda andra i samhället

Kompetens. Efter avslutat utbildningsområde har deltagaren kompetens att:

- Självständigt använda samhällsvetenskapliga teorier för att utveckla och förstå processer inom socialt arbete
- Självständigt problematisera socialt arbete som fokuserar på individnivå

Utbildningsområde 4 - Psykologi för socialpedagoger

I utbildningsområde 4 ges deltagaren en introduktion till ämnet psykologi. I området introduceras deltagaren till olika perspektiv inom ämnet psykologi. Ämnet ger förståelse för mänskliga beteenden, tankar och känslor. I utbildningsområdet utvecklas även kunskaper om psykologi och dynamik på gruppnivå. Därtill lär sig deltagaren om personlighetsstörningar och psykiska sjukdomar.

Kunskaper. Efter avslutat utbildningsområde har deltagaren kunskaper om:

- Olika psykologiska perspektiv
- Psykologiska behandlingsmetoder
- Diagnoser, personlighetsstörningar och psykiska sjukdomar

Färdigheter. Efter avslutat utbildningsområde kan deltagaren:

- Analysera en situation eller problematik från olika psykologiska perspektiv
- Förstå hur andra yrkesgrupper använder psykologiska behandlingsmetoder
- Förstå hur personlighetsstörningar och psykiska sjukdomar påverkar beteende

Kompetens. Efter avslutat utbildningsområde har deltagaren kompetens att:

- Understödja och medverka i arbetet med psykologiska behandlingsmetoder
- Arbeta inkluderande med personer som exempelvis har personlighetsstörningar eller psykiska sjukdomar

Utbildningsområde 5 - Socialpedagogik

Utbildningsområde 5 innehåller såväl teoretisk som praktisk socialpedagogisk kunskap. Deltagaren utvecklar förståelse för hur olika traditioner, teorier och begrepp har påverkat yrkesrollen. Deltagaren utvecklar även ett professionellt förhållningssätt samt ökar sin förmåga till självreflektion i relation till yrkesrollen. Utöver det innefattar området metoder för praktiskt socialpedagogiskt arbete. Hur arbete med sociala problem ser ut behandlas på individ-, grupp- och samhällsnivå.

Kunskaper. Efter avslutat utbildningsområde har deltagaren kunskaper om:

- Teoretisk socialpedagogik
- Praktisk socialpedagogik

Färdigheter. Efter avslutat utbildningsområde kan deltagaren:

- Planera, utföra och utvärdera socialpedagogiska insatser

Kompetens. Efter avslutat utbildningsområde har deltagaren kompetens att:

- Ansvara för och leda socialpedagogiska insatser
- Självständigt arbeta socialpedagogiskt med olika målgrupper

Utbildningsområde 6 - Vetenskapsteori, metod och fördjupningsarbete

Utbildningsområde 6 handlar om att ge deltagaren en introduktion till vad vetenskap är och vad som skiljer vetenskap från andra sorters kunskap. Deltagaren får en orientering i vetenskapliga metoder, källhantering och källkritik. Under momentet utvecklar deltagaren förmågan att tillgodogöra sig och sortera vetenskaplig information. Därtill lär sig deltagaren

att identifiera uppenbara metodologiska brister i en vetenskaplig studie. Deltagaren utvecklar förståelse för hur dispositionen av en text kan påverka läsarens möjlighet att förstå och granska innehåll. Grundläggande kunskaper om evidensbaserat socialt arbete liksom forskningsetiska frågor lyfts fram i momentet. Deltagaren skriver ett eget fördjupningsarbete med stöd av en handledare.

Kunskaper. Efter avslutat utbildningsområde har deltagaren kunskaper om:

- Vetenskapsteori, metod och forskningsetik
- Källkritik och källhantering
- Evidensbaserat socialt arbete

Färdigheter. Efter avslutat utbildningsområde kan deltagaren:

- Läsa och förstå vetenskapliga texter på svenska och engelska
- Granska vetenskapliga texter och bedöma deras trovärdighet samt relevans
- Planera socialpedagogiska insatser med utgångspunkt i vetenskaplig information

Kompetens. Efter avslutat utbildningsområde har deltagaren kompetens att:

- Självständigt söka, tillgodogöra sig och tillämpa vetenskaplig information

Utbildningsområde 7 - Lärande i Arbete (LiA)

Inom utbildningsområde 7 omsätter deltagaren teoretiska kunskaper om socialpedagogiskt arbete till praktiska färdigheter. Momentet innefattar att planera och genomföra socialpedagogiska insatser tillsammans med en handledare. Genom att möta klienter och ta del av professionellas erfarenheter inom fältet utvecklar deltagaren strategier för eget handlande. Deltagaren får under momentet kännedom om lagstiftning, organisation och lokala rutiner på praktikplatsen.

Kunskaper. Efter avslutat utbildningsområde har deltagaren kunskaper om:

- Praktiska socialpedagogiska insatser
- Organisation, rutiner och relevant lagstiftning

Färdigheter. Efter avslutat utbildningsområde kan deltagaren:

- Skapa konstruktiva relationer med klienter och kollegor
- Utföra klientnära arbetsuppgifter

Kompetens. Efter avslutat utbildningsområde har deltagaren kompetens att:

- Självständigt ansvara över klientnära arbete
- Agera med etisk medvetenhet i förhållande till målgruppen

Utbildningsområde 8 - Natur och ledarskap

Utbildningsområde 8, som är del av utbildningens profil, innehåller såväl teoretisk som praktisk kunskap om att arbeta med individ och grupp med naturen som resurs inom socialpedagogisk verksamhet. Deltagaren utvecklar färdigheter för ett professionellt ledarskap som grundar sig på självinsikt, grupprocesser och kommunikation. Därutöver utvecklar deltagaren färdigheter inom friluftsliv och hälsometoder som professionella verktyg.

Kunskaper. Efter avslutat utbildningsområde har deltagaren kunskaper om:

- med egna ord kunna beskriva didaktiska förutsättningar och möjligheter med friluftsliv som metod inom yrket.
- med egna ord kunna sätta friluftsliv i ett sammanhang av hållbarhet och utveckling.
- med egna ord kunna beskriva behov av och innehåll i förberedelser inför olika typer av friluftslivsaktiviteter.

Färdigheter. Efter avslutat utbildningsområde kan deltagaren:

- kunna bete sig etiskt medvetet, respektfullt och professionellt ansvarsfullt i relation till bemötande av omgivning av människor och natur.
- kunna visa på grundläggande färdigheter i att förstå och hantera relevant utrustning för valda friluftslivsaktiviteter på ett säkert sätt.

Kompetens. Efter avslutat utbildningsområde har deltagaren kompetens att:

- i en arbetsliknande kontext kunna utforma, organisera och genomföra friluftslivsaktiviteter för individer och grupper med olika behov utifrån etiska förhållningssätt gentemot social och ekologisk hållbarhet
- Självständigt ansvara över socialpedagogiskt arbete i naturen

Kurser

1. Psykologi grundkurs - utvecklingspsykologi

Psykologi grundkurs - utvecklingspsykologi. Syftet med kursen är att deltagarna ska introduceras i utvecklingspsykologiska teorier och perspektiv. Genom kursen erbjuds de studerande grundläggande kunskaper för att kunna förstå människan som en psykologisk varelse. Kursinnehåll bidrar till deltagarnas utveckling av medvetenhet kring psykologiska behov. Kursen innehåller en generell introduktion till ämnet psykologi samt fördjupning inom utvecklingspsykologi.

2. Människa och samhälle

Människa och samhälle. Syftet med kursen är att deltagarna ska introduceras i sociologiska och socialpsykologiska teorier och perspektiv. Genom kursen erbjuds de studerande grundläggande kunskaper för att kunna förstå människor som sociala och kulturella samhällsvarelser i samspel med andra. Utifrån samhällsvetenskapliga nyckelbegrepp som kön, klass, etnicitet och ålder analyseras historiska, nutida och framtida samhällsförhållanden. Kursen avser att utveckla normkritiska förhållningssätt hos deltagarna. Kursen innehåller introduktion till de båda ämnena sociologi och socialpsykologi samt arbetar med begrepp som kultur och genus för att utveckla förståelse kring grupper och mångfald.

3. Pedagogik förändringsarbete och lärande

Pedagogik, förändringsarbete och lärande. Syftet med kursen är att introducera en humanistisk människosyn, pedagogiska perspektiv och lärande som utgångspunkter för förändringsarbete med människor. Pedagogisk teori och metod används som en grund för att förstå kommunikation och samtalsmetodik där dessa begrepp utgör basen för demokratisk konflikthantering. I kursen ingår följande moment: människosynperspektiv, introduktion i pedagogik med pedagogiska perspektiv, ämnet socialpedagogik och metoder, KASAM, samt kommunikation och konflikthantering.

4. Livsstil och empowerment

Livsstil och empowerment. Syftet med kursen är att utveckla ett praktiskt förhållningssätt hos kursdeltagarna till kunskaper om människa, samhälle och fritid för att kunna identifiera strategier och arbetssätt för att stödja andras utveckling och mobilisering av deras resurser. I kursen ingår följande moment: praktisk sociologi med områdesanalys av närsamhället med resursinventering av förutsättningar för människors fritidsliv samt strategier att verka för att öka människors egna drivkrafter genom livsstilsval och empowerment.

5. Psykosocial utsatthet och psykiatri - introduktionskurs

Psykosocial utsatthet. Syftet med kursen är att deltagarna ska få grundläggande kunskaper kring olika aspekter av psykosocial utsatthet som särskilda livsvillkor. I kursen diskuteras funktionsvariationer utifrån psykosociala aspekter. Kursen innehåller korta introduktioner i psykiatri, neuropsykiatrisk funktionsnedsättningar (NPF), missbruk och beroende samt kriminologi. Kursen fungerar för socialpedagoger som introduktion under årskurs ett till fördjupade kurser under årskurs 2. **Kursen svarar mot delområden**

6. Ledarskap och kommunikation

Ledarskap. Kursens syfte är att ge deltagarna en introduktion i praktiskt ledarskap där tonvikten läggs vid salutogent och demokratiskt ledarskap. I kursen ska deltagarna arbeta med sig själva som ledare utifrån perspektiv av främjande och välbefinnande för de grupper de kan komma att leda som yrkesmänniskor. I kursen ingår följande moment: grupppsykologi, organisation och ledarskapsteori, yrkesetik samt bemötande och empati.

7. Hälsa och metodik

Hälsa och metodik. Syftet med kursen är att bredda hälsobegreppet för deltagarna och erbjuda metodik för dem i socialt arbete med verksamhet framtagen utifrån givna målgruppers behov och livsförutsättningar. Det innebär att deltagarna ska förstå olika sammanhang av hälsoförebyggande och arbeta med detta i konkret verksamhet. I kursen ingår följande moment: hälsobegreppet, hälsofrämjande arbete och särskilt fysisk aktivitet för hälsa samt spel, lek, knep och knåp med tips för praktiskt arbete med individ och grupp.

8. Psykologi fördjupningskurs

Psykologi fördjupningskurs. Kursen tar vid där kursen *Utvecklingspsykologi* slutar. Syftet med kursen är att fördjupa och bredda psykologiämnet i relation till socialt arbete. Kursen breddar grundläggande kunskaper i psykologisk teori med särskilt fokus mot hälsopsykologi. Kursen kopplas till tillämpning på olika individers vardagssituationer utifrån psykologiämnets biologiska och humanistiska bas. I kursen ingår följande moment: individers kognitiva och emotionella förmågor, medvetande, uppmärksamhet, minne, språk, tänkande, stress samt coping.

9. Socialpedagogik, samhälle, lagstöd

Socialpedagogik, samhälle, lagstöd. Syftet med kursen är att ge en djupare förståelse för socialpedagogers arbetsfält och samhälleliga uppdrag. Kursen visar på bredden och skillnader mellan olika typer av verksamheter och vilka lagar som reglerar dessa verksamheter. I kursen arbetar deltagarna även med olika typer av dokumentation och textproduktion inom socialpedagogisk verksamhet. I kursen ingår följande moment: Socialpedagogiska verksamhetsområden i Sverige och omvärlden, lagar och reglering av socialpedagogiska verksamhetsområden, delegering, dokumentation, genomförande- och handlingsplaner, etik, makt och ansvar samt hot och våld.

10. Psykiatri, missbruk och beroende - fördjupningskurs

Psykiatri, missbruk och beroende. Kursen tar vid där kursen *Psykosocial utsatthet och psykiatri* slutar. Syftet med kursen är att fördjupa deltagarnas förståelse för förutsättningar kring professionellt arbete med psykosocial problematik såsom psykisk störning/sjukdom och psykologisk/psykoterapeutisk behandling samt missbruksvård. I kursen ingår följande moment: psykiatrisk verksamhet, bruk- och riskbruk, missbruks- och beroendeproblematik, behandlingsformer, hjälp- och stödåtgärder kring psykiatrisk eller missbruksproblematik, arbetsformer.

11. Socialpedagogiska metoder

Socialpedagogiska metoder. Syftet med kursen är att lägga grunden till ett anpassningsbart och vägledande förhållningssätt i arbetet med "den andre". Vad som kan betraktas som socialpedagogisk metod problematiseras, nyanseras och fördjupas utifrån bredden av

praktiska aktiviteter inom verksamhet med att coacha andra i förändringsprocesser. I kursen ingår följande moment: möten, relationsskapande, samtalsmetodik, motivationsarbete, coaching, vardag och aktiviteter som metod, individ- och grupp inom socialpedagogiskt arbete, skapande och delaktighetsfrämjande förhållningssätt, naturen som läkande kraft, djurunderstödd verksamhet.

12. Forskning, teori och metodik

Forskning, teori och metodik. Syftet med kursen är att introducera deltagarna för vetenskaplig teori och metod i relation till vetenskaplig kunskapssyn som grunden för arbete med människors utveckling och växande inom pedagogiskt socialt arbete. Genom introduktionen till forskning inom socialt arbete, samhälls- och beteendevetenskapliga ämnesområdena skapar kursen en grund för förståelse för forskning inom yrkesområdet. Kursen syftar till att fördjupa förståelsen för vetenskaplig kunskap och kunskapsproduktion som grunder för socialt arbete och utredningsarbete. I kursen ingår följande moment: vetenskapsteori särskilt avseende kunskapsbegreppet, grunder inom vetenskaplig metod och presentationsteknik.

13. Fördjupningsarbete undersökning

Egen undersökning och fördjupningsarbete. Syftet med kursen är att deltagarna på ett vetenskapligt sätt med handledning enskilt eller i par ska genomföra en empirisk undersökning med hjälp av intervjuer och/eller observationer och skriva ett självständigt arbete inom yrkesrelevant ämnesområde. Deltagarna ska använda sig av och kritiskt granska vetenskapliga texter samt opponera på annat fördjupningsarbete skrivet av kursdeltagare. Kursen syftar också till att ge studerande en förståelse för hur de behöver säkerställa kvalitet i det egna arbetet som socialpedagoger samt lägga grunden till vetenskapligt förhållningssätt till dokumentation, informationsinsamling och analys inom socialt arbete och stöd inom utredningsarbete.

14. LiA 1

Lärande i arbete 1. Syftet med kursen är att ge deltagarna praktiska erfarenheter att ta med sig till de skolförlagda delarna av socialpedagogutbildningen samt chans att se tillämpning av kunskapsstoff från skolförlagd undervisning i praktisk verksamhet. Kursen är förlagd under det första läsåret av utbildningen. I kursen ingår följande moment: Handlett deltagande på arbetsplats samt genomförande av såväl praktiska som teoretiska reflektionsuppgifter. Dessa LiA-uppgifter ska redovisas muntligt och skriftligt efter praktikperiodens slut. *Godkänt genomförande av LiA 1 utgör en förutsättning för deltagare att kunna påbörja årskurs 2.*

15. LiA 2

Lärande i arbete 2. Syftet med kursen är att deltagarna med Lärande i arbete 2, LiA 2, under andra året av utbildningen ska få möjlighet att fördjupa sig inom ett eget val av arbetsfält. LiA 2 är ett tillfälle att praktiskt tillämpa teoretiskt utbildningsinnehåll samt träna de färdigheter som deltagarna fått med sig under utbildningen i daglig verksamhet. I kursen

ingår följande moment: Handlett deltagande på arbetsplats samt genomförande av såväl praktiska som teoretiska reflektionsuppgifter och LiA-uppgifter vilka redovisas muntligen och skriftligt efter praktikperiodens slut på skolan.

5. Utbildningsråd och utvecklingsarbete

Specialpedagogutbildningen ska ha ett fungerande avnämarnätverk. På Gamleby folkhögskola kallas utbildningsrådet för avnämarnätverk och består av representanter från möjliga arbetsgivare och branscher inom det breda arbetsfältet för socialpedagoger. Dessutom ingår socialpedagogutbildningens kursföreståndare, lärarlag och Gamleby folkhögskolas rektor vid träffar för nätverket. Nätverket sammankallas en gång per termin och har som syfte att fungera som länk mellan utbildning och yrkesliv. En viktig funktion för avnämarnätverket är att diskutera utbildningens innehåll, arbetsformer och läranderesultat. Samarbetet mellan skola och avnämare är viktigt för att hålla utbildningsplanen aktuell och uppdaterad mot arbetslivets föränderliga krav. För mer specifika frågor kontaktas andra berörda aktörer för rådgivning.

Denna utbildningsplan ses över och revideras vid behov inför varje ny årskurs. Utbildningsplanen kompletteras av separata kursplaner och litteraturlista som bilagor..